

Onderwerp Stand van Zaken - Herwinnen Openbare Ruimte
ter informatie
Steller Gijs Hoogerwerf

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	8087	Bijlage(n)	0	Ons kenmerk	9295-2023
Datum	25-1-2022	Uw brief van	-	Uw kenmerk	-

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij informeren wij uw raad over de aanpak Herwinnen Openbare Ruimte. Met deze aanpak gaan wij de openbare ruimte toegankelijker maken op de plekken waar het nu knelt. Met name in de binnenstad is dit het geval door fietsen, uitstallingen en andere obstakels die er geregeld voor zorgen dat mensen niet op een ‘normale’ manier door de straten kunnen bewegen.

Tegelijk met deze brief ontvangt u ook een brief over fietsparkeren (kenmerk 641530-2022). Het faciliteren daarvan is onderdeel van de bredere aanpak voor het herwinnen van openbare ruimte in de binnenstad van Groningen. Ook bent u in een eerder stadium (juni 2020) geïnformeerd over de snelle groei van de bezorgeconomie, die een vlucht heeft genomen tijdens de coronajaren. Soms met negatief effect door het parkeren en stallen van vervoersmiddelen op openbaar grondgebied. Op 29 juni 2022 heeft uw raad de APVG aangepast om de overlast van bezorgfietsen en -scooters te beperken.

De aanpak Herwinnen Openbare Ruimte richt zich op vijf thema's die in de binnenstad van Groningen de meeste hinder veroorzaken: verkeerd uitgezette uitstallingen, terrassen die te breed zijn uitgezet, hinderlijk laad- en losverkeer, verkeerd gestalde fietsen en de grote hoeveelheid bedrijfsfietsen en -voertuigen. Op deze thema's wordt de openbare ruimte met een integrale communicatie- en handavingsaanpak per gebied weer toegankelijk gemaakt. Zo start op 1 februari 2023 de bewustwordingscampagne met als titel ‘Stoep vrij, iedereen blij’. In deze brief leest u meer over deze campagne en over de wijze waarop we de overlast in de openbare ruimte op de genoemde thema's willen aanpakken.

Volgvel 1

Aanleiding

De aanpak Herwinnen Openbare Ruimte vloeit voort uit het coalitieakkoord 2022-2026 *'Het begint in Groningen, voor wat echt van waarde is'*. Onwenselijke consequenties van intensiever en veranderend gebruik van de gezamenlijke leefruimte zijn daartoe de aanleiding. Onder meer meldingen van inwoners over beperkte toegankelijkheid en constatering door handhavers hebben bijgedragen aan de urgentie.

De binnenstad van Groningen is goed toegankelijk mits terrassen, uitstallingen en fietsen op de juiste plek staan en als laden en lossen zorgvuldig plaatsvindt. Het toegankelijk houden van de openbare ruimte draagt bovendien bij aan de aantrekkelijkheid van de binnenstad.

Toegankelijkheid betekent ook dat (groepjes) voetgangers, personen in een rolstoel, mensen met zichtbeperking of bijvoorbeeld ouders met een kinderwagen zich vrij over de stoep kunnen bewegen. Een obstakel, zoals een foutief geplaatst reclamebord of een te breed uitgezet terras, kan een gebruiker van de stoep doen uitwijken naar de rijbaan, met mogelijk een gevaarlijke situatie tot gevolg.

Centrale thema's in de aanpak Herwinnen Openbare Ruimte

Het herwinnen van de openbare ruimte wordt op projectmatige wijze aangepakt. Een jaar lang wordt intensief campagnematig gecommuniceerd en, in tweede instantie, waar nodig gehandhaafd. Na dat jaar verwachten wij voldoende bewustwording bij ondernemers en andere gebruikers van de openbare ruimte, zoals fietsers. Handhaving en communicatie blijven dan zeker nodig, maar dat lopen vanaf dan via de reguliere communicatiekanalen en werkprocessen.

De aanpak Herwinnen Openbare Ruimte richt zich op vijf thema's:

1. Stadslogistiek

Per 1 februari 2023 wordt het venstertijdengebied uitgebreid. Voor het gehele gebied binnen de Diepenring (plus winkelgebied Westerhaven en de Sledemenerbuurt) geldt dan het volgende voor bedrijven die willen laden en lossen in de binnenstad: bedrijfs- en vrachtauto's mogen het gebied in- en uitrijden tussen 5.00 uur en 12.00 uur, buiten deze venstertijden is een ontheffing nodig. Door het huidige gebied uit te breiden, stimuleren we laden en lossen in de ochtenduren en is er 's middags en 's avonds meer ruimte voor fietsers en voetgangers. Juist 's middags komt overlast vaker voor. Bijvoorbeeld wanneer een vrachtwagenbestuurder in een drukke straat op de stoep parkeert en zo een deel van het terras in beslag neemt.

2. Terrassen

Ten tijde van de coronacrisis hebben ondernemers meer ruimte gekregen van de overheid om hun ondernemingen zoveel mogelijk voort te kunnen zetten. Zo heeft gemeente Groningen tijdelijk toegestaan dat terrassen ruimer konden worden uitgestald dan eigenlijk is vergund. Per 1 april 2022 is deze steunmaatregel opgeschort, hetgeen via een brief aan de ondernemers kenbaar is gemaakt. Desalniettemin zijn er terrassen die nog niet weer correct staan opgesteld. Dat heeft consequenties voor toegankelijkheid.

3. *Uitstallingen*

Uitstallingen zijn reclameborden of verkoopwaar die voor de gevel van een onderneming staan en hun aanwezigheid of hun acties onder de aandacht brengen bij voorbijgaand publiek. We willen dat ondernemers de ruimte krijgen om te ondernemen. Tegelijkertijd willen we ook de kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare ruimte bewaken. Nu wil het nog wel eens voorkomen dat een winkelier zijn of haar reclame-uiting zodanig positioneert dat de doorgang van bezoekers wordt beperkt. Een ongelukkige combinatie van terras en bebording kan zelfs een blokkade opwerpen voor een brandweer of ambulance die snel in actie moet komen en moeilijk of tijdelijk niet kan passeren.

4. *Fietsparkeren*

Verkeerd gestalde fietsen beperken bewegingsvrijheid op de stoep voor iedereen, niet alleen voor mensen met een beperking. Daarbij belemmeren verkeerd gestalde fietsen de toegang tot winkels en woningen. Overvolle stoepen leiden soms tot gevaarlijke situaties wanneer fietsen (deels) op straat worden geplaatst en er ov-bussen langs moeten rijden. Deze problematiek wordt ingeperkt door uitbreiding van de stallingscapaciteit, inzet van fietsstewards op drukbezochte locaties, markering van tijdelijke vakken en een experiment op gebied van kortdurig fietsparkeren. Meer informatie over fietsparkeren vindt u in de brief Stand van zaken fietsparkeren (kenmerk 641530-2022).

5. *Bedrijfsvoertuigen*

De omvang van de bezorgeconomie in ons centrum is zichtbaar toegenomen. Het gaat hier met name om restaurants die maaltijden bezorgen en flitsbezorgdiensten die bewoners van boodschappen voorzien. De groei uit zich in meer bezorgfietsen en -scooters; we ervaren drukker straten en drukbezette stoepen. Om het groeiend aantal geparkeerde en gestalde bezorgvoertuigen terug te dringen is artikel 5:2 van de APVG (Algemene Plaatselijke Verordening Groningen) in juni van 2022 aangepast. De regelwijziging stelt dat ondernemingen maximaal twee bedrijfsvoertuigen in de openbare ruimte mogen stallen binnen een cirkel met een straal van 10 meter, waarbij één van beide voertuigen het middelpunt is.

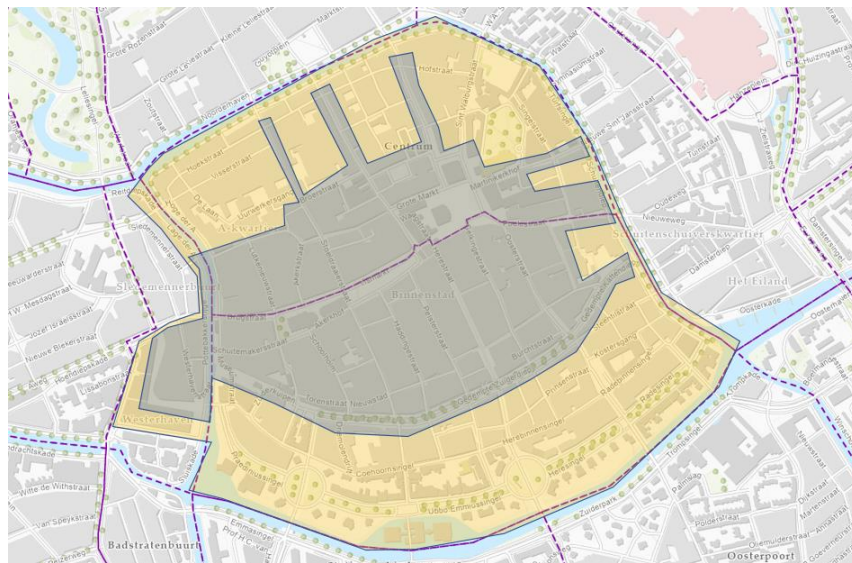
Naast deze thema's zijn er ook andere obstakels die de toegankelijkheid kunnen beperken, zoals verkeerd geplaatste steigers en (afval)containers. Deze overtredingen worden via de reguliere lijn opgepakt.

Aandachtsgebied binnenstad

Voor de aanpak Herwinnen Openbare Ruimte focussen we op de openbare ruimte in de binnenstad, omdat juist in dit gebied de toegankelijkheid onder druk staat. Binnen het gebied maken we onderscheid tussen het kernwinkelgebied en het woongebied. Bij het herwinnen van openbare ruimte ligt de focus op het kernwinkelgebied: het gebied waar de meeste overlast wordt ondervonden. Binnen dit gebied zijn weer deelgebieden te onderscheiden, waar de overlast min of meer geclusterd is. Een voorbeeld is het deelgebied Oude Kijk in 't Jatstraat, Stoeldraaierstraat en Zwanestraat waar veel (dag)horeca aanwezig is met terrassen en uitstallingen. Daarnaast zorgt de aanwezigheid van Rijksuniversiteit Groningen voor veel gestalde fietsen in het gebied.

Volgvel 3

Met de aanpak Herwinnen Openbare Ruimte wordt, nadat ondernemers zijn geïnformeerd over de aanpak, per deelgebied intensief gehandhaafd. Vervolgens wordt het deelgebied in de reguliere handhaaf-beheercyclus opgenomen.

De binnenstad onderverdeeld in kernwinkelgebied (grijs) en woongebied (geel)

In het woongebied van de binnenstad zijn weliswaar minder terrassen en uitstallingen aanwezig, maar ook in dit gebied kan de toegankelijkheid onder druk staan als gevolg van fietsparkeren en laden en lossen.

Communicatiecampagne

Binnen elk van de hierboven beschreven thema's streven we naar een balans tussen het belang van de ondernemer en toegankelijkheid voor de bezoeker. Met de combinatie van een informatiecampagne en integrale handhaving kan die balans worden hersteld.

De informatiecampagne bestaat uit meerdere onderdelen. In januari en februari 2023 ontvangen alle ondernemers van de gemeente Groningen een informatiebrief over de aanpak Herwinnen Openbare Ruimte. Ondernemers in de binnenstad krijgen ook een folder waarin kort de spelregels van het gebruik openbare ruimte binnenstad staan. In straten waar overwegend gewoon wordt en waar veel hinderlijk gestalde fietsen van bewoners op straat staan, krijgen ook bewoners een brief.

Volgvel 4

Vanaf 1 februari 2023 start de publiekscampagne ‘Stoep vrij, iedereen blij’. Met deze bewustwordingscampagne wordt met een positieve toon uitgelegd wat correct gebruik van de openbare ruimte is. Door een combinatie van verschillende communicatiemiddelen (brief, folder, campagne, social media, etc.) weet iedere belanghebbende straks dat de gemeente samen met ondernemers, bewoners en bezoekers werkt aan een toegankelijker en nog aantrekkelijkere binnenstad.

Integrale handhavingsaanpak om draagvlak en bewustwording te creëren

Op de thema's Stadslogistiek, Terrassen, Uitstallingen, Fietsparkeren en Bedrijfsvoertuigen worden gebruikers van de openbare ruimte via de bewustwordingscampagne eerst geïnformeerd over het doel en de afspraken. Als overlast ondanks de communicatieinzet toch aanblijft, zal op een gegeven moment worden overgegaan op handhaving. De handhaving Herwinnen Openbare Ruimte houdt in dat eerst het gesprek wordt aangegaan met de eigenaar van het verkeerd geplaatste object. Na een week volgt een nieuwe controle voordat wordt overgegaan op daadwerkelijk sanctioneren. Kortom: handhaving Herwinnen Openbare Ruimte betekent eerst en vooral informeren en dialoog, en vervolgens waar nodig pas in tweede instantie sanctioneren.

Handhaving van de vijf thema's vindt integraal plaats, dat wil zeggen dat alle thema's tegelijkertijd worden gehandhaafd. Hiermee wordt voorkomen dat er willekeur ontstaat in het handhaven van verkeerd geplaatste objecten. Er wordt daarom niet alleen op fout gestalde fietsen gehandhaafd, maar ook op de andere obstakels in de openbare ruimte die de toegankelijkheid beperken. Hiermee creëren we draagvlak bij ondernemers, bewoners en fietsers.

Overleg met stakeholders

De aanpak Herwinnen Openbare Ruimte is met de Werkgroep Toegankelijk Groningen besproken. Zij zijn groot voorstander van het toegankelijker maken van de binnenstad. Ook is met andere stakeholders zoals GCC, KHN en bewonersverenigingen gesproken over het toegankelijker maken van de binnenstad. Allen streven naar een toegankelijke, gastvrije binnenstad. Wel geven GCC en KHN aan dat goede informatievoorziening voor de ondernemers van groot belang is. Met de beoogde communicatiecampagne verwachten wij dat hier voldoende aandacht voor wordt gegeven.

Vervolg

De bewustwordingscampagne Herwinnen Openbare Ruimte start op 1 februari 2023. Na enige tijd zal ook worden gestart met integraal handhaven. Uitgangspunt is dat bestaand beleid en uitgegeven vergunningen worden gehandhaafd. De bevindingen van het integraal handhaven van bestaand beleid wordt met uw raad gedeeld. Wij gaan

Volgvel 5

een half jaar na de start van de campagne de uitkomsten van de aanpak evalueren, om u vervolgens na de zomervakantie opnieuw te informeren over de stand van zaken betreft het herwinnen van de openbare ruimte.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

locoburgemeester,
Mirjam Wijnja

locosecretaris,
Bert Popken

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.